

Senterpartiet
v/ Sigbjørn Gjelsvik

Oslo, 28.05.2020

Innspillsmøte om tilskuddsordningen for foretak med stort omsetningsfall – oppsummering fra Regnskap Norge

Takk for at vi fikk delta i innspillsmøte 26. mai om kompensasjonsordningen. Vi sender her en oppsummering av de konkrete forslagene vi fremmet.

Erfaringer

Ordningen har vist seg å bli langt mer komplisert enn de forventningene som ble skapt når den kom. Det er flere faktorer som driver det: Vi har vilkårene for å bli omfattet, der særlig omsetningsvurderingene er byrdefulle, og avgrensninger knyttet til hva som kan inngå som faste uunngåelige kostnader. Det har vært behov for en rekke avklaringer i ettertid, som igjen har ledet til at mange har måttet korrigere sine søknader underveis – med det merarbeidet det innebærer. Det er også en stor risiko for at ikke alle avklaringer er fanget opp, og at søknader av den grunn kan inneholde feil. Det er viktig at uskyldige og lojale søkere i så fall ikke blir straffet for de uklarhetene som har vært.

Forenklinger

Omsetningsberegningene

Når det gjelder omsetningsberegningene har det vært utfordrende at reglene har lagt til grunn leveringstidspunktet som periodiseringsprinsipp. Årsaken til det er at slik periodisering ikke fullt ut er gjennomført i månedsrapporter fra før. Ved siste forskriftsendring fikk vi gehør for forenkling for noen av omsetningsmånedene, men hadde helst sett at det samme ble gjort generelt.

Ta bort skillet mellom statlig stengt og ikke

Et annet forhold som har skapt komplikasjoner er skillet mellom om foretaket er stengt av staten eller ikke, og særlig der virksomhet drives delt. Selv om en kan forstå hvorfor, mener vi i det store bildet at skillet bør fjernes, og at justeringsfaktoren på 0,9 blir gjeldende generelt.

Hjelp og bekreftelser fra regnskapsfører og revisor

Kompleksiteten i reglene fordrer regnskapskompetanse. Det innebærer at de aller fleste små og mellomstore virksomheten trenger hjelp av sin regnskapsfører. Det bør ordningen ta konsekvensen av ved at honorar for bistand med søknaden legges inn blant de faste kostnadene som blir kompensert, på lik linje med det som gjelder for honorar til regnskapsføring. Det vil dempe belastningen.

Med samme hensikt foreslår vi at det gjøres unntak fra kravet om bekreftelse fra regnskapsfører og revisor, der regnskapsfører eller revisor har bistått med og sendt inn søknaden på vegne av virksomheten og kompensasjonsbeløpet for måneden er lavere enn 25.000 kroner. Her mener vi regnskapsførers eller revisors innsending bør anses tilstrekkelig for å legitimere søknadens kvalitet.

Fjerne egenandelen

Tallene så langt viser at det er relativt få som kommer gjennom nåløyet for støtte. Det er de minste bedriftene som faller dårligst ut, som på grunn av egenandelen og utbetalingsgrensen må opp i forholdsmessig høyere kostnader enn større virksomheter. Ta som eksempel et foretak som ikke er statlig stengt, med omsetningsfall på 30%: For å komme over minstebeløpet for utbetaling (5.000 kroners grensen), må foretaket ha faste uunngåelige kostnader på så mye som 25.838 kroner ved egenandel 5000; det er høyt i en småbedriftsskala. En rimelig håndrekning til de små ville vært å fjerne egenandelen helt, eventuelt også utbetalingsgrensen.

Utvidelse av faste uunngåelige kostnader

Vi likte tanken på at faste uunngåelige kostnader skulle kompenseres. Ingen omsetning → Full dekning. Halv omsetning → Halv dekning.

Dagens begrensninger basert på poster i næringsoppgaven oppleves som for snever, tilfeldig og vanskelig å forstå.

Du får for eksempel kompensasjon for leie av næringsbygg. Derimot får du ikke kompensert festeavgift på tomt bedriften har eget bygg. Årsaken er at festeavgiften hører til en post som ikke inngår i forskriften.

Det enkleste vil være å legge til grunn at kostnader bedriften ikke kan unngå de aktuelle månedene, vil bli dekket basert på størrelsen på omsetningstapet.

I så fall tar vi inn over oss at de næringsdrivende helt uforskyldt har havnet i en vanskelig situasjon, og at de har forskjellige avtaletyper vi må forutsette at de har hatt behov for og som de ikke kan fri seg fra på kort varsel.

Dersom dette ikke lar seg gjøre, anbefaler vi å åpne for kompensasjon av flere kostnader, i tillegg til det vedrørende honorar for bistand med søknad som nevnt over (se nærmere beskrivelse i vedlegg):

- Fastprisavtaler knyttet til levering av tjenester → bidrar også til aktivitet i næringslivet
 - Eksempler: Underleverandører, vakthold, kantinebistand, renhold
- Personal- og pensjonsforsikringer for ansatte
- Lønnskostnader til nøkkelpersoner
- Felleskostnader relatert til leie av lokaler
 - Felleskostnader til snørydding, vaktmester, renhold og vakthold er typiske eksempler på dette.
 - Det hjelper ikke å få bistand til å dekke husleien, hvis du blir kastet ut fordi du ikke betaler fellesutgiftene.

Sesongbaserte virksomheter

Modellen som er foreslått for sesongbaserte virksomheter ser lovende ut. Det er nok likevel fare for at det blir mange spørsmål rundt hvem som egentlig omfattes.

Hva innebærer egentlig aktiviteter eller opplevelser som helt eller delvis foregår utendørs? Dette løser neppe utfordringen til eksempelvis nisjebaserte reiselivsselskaper som selger reiser gjennom hele året, men hvor reisene og dermed omsetningen faller på begrensede perioder.

Uavhengig av endringer og modeller, vil vi sette pris på om konkrete forslag sjekkes ut med regnskapsførere og virksomheter som berøres. Vi tror det kan være en god investering, for å unngå behov for justeringer og omfattende arbeid.

Forlengelse av ordningen

Avslutningsvis vil vi understøtte behovet for å forlenge ordningen, i hvert fall til over sommeren. Så kan det tas en ny vurdering da.

Vennlig hilsen

Regnskap Norge

Hanne Opsahl, leder Næringspolitikk (mob. 918 32 710)

Knut Høylye, fagansvarlig kompetanse (mob. 416 21 569)

Vedlegg

Utvidelse faste kostnader:

Post 4500 Fremmedytelse og underentreprise:

- Fastprisavtaler som løper uten at det utføres tjenester

Post 5000 Lønn, feriepenger mv.:

- Noen lønnskostnader er nødvendige, selv under full stenging. Vi fikk endringer relatert til foring av dyr. I tillegg bør lønn vedrørende administrative funksjoner (typisk økonomi- og lønnsavdeling), vakthold og andre lønnsutgifter bedriften har sett seg nødt til å beholde og som ikke er knyttet til produksjon og salg inkluderes.
- Merpremie til syke- og ulykkesforsikring bør også medregnes, i likhet med andre forsikringsordninger, jf. nedenfor.

Post 5900 Annen personalkostnad:

- Yrkesskadeforsikring og ikke innberetningspliktig pensjonssparing. Dette er kostnader som løper og som det er unaturlig å stanse ved permitteringer. Se nedenfor om de alvorlige konsekvensene som er knyttet til stans på pensjonsforsikringer (under overskriften Tillegg om pensjonsforsikring).
- Det samme gjelder andre personalforsikringer. De fleste bedrifter har personalforsikringer som omfatter alle fast ansatte. Disse forsikringene dekker også ansatte som er permittert. Premien knyttet til forsikringene blir derfor ikke redusert ved permittering. Skal man unngå kostnaden, må bedriften avvikle forsikringsordningene, med de konsekvensene dette vil få for de ansattes sikkerhetsnett. Dersom bedriften avviker forsikringsordningene, vil man etter at krisen er over, ha behov for å reetablere forsikringsordningene. Da vil nye krav til arbeidsudyktighet og karenstid bli etablert fra det tidspunktet forsikringsordningen ble reetablert. Dette kan medføre at nedarbeidere som tidligere var med i ordningen vil bli utestengt på grunn av sviktende helse.

Post 6300 Leie lokaler:

- I mange tilfeller er husleie inkludert felleskostnader som brøyting, vask av fellesarealer, vakthold mv., mens i andre tilfeller er dette spesifisert som tilleggstjenester. Her har vi grunn til å tro det er omfattende forskjeller i søknadene som sendes inn. Etter vårt skjønn bør alle faste uunngåelige kostnader som knytter seg til husleieforholdet, inngå som leiekostnad som kan kompenseres. Mislighold innebærer utkastelse i slike tilfeller.

Post 6395 Renovasjon, vann, avløp, renhold mv:

- Begrensningen som ligger i offentlige avgifter og gebyrer har skapt stor usikkerhet og forskjellsbehandling.

- Hvorfor renhold har falt utenfor stiller mange spørsmål ved. Dette bør inkluderes som fast uunngåelig kostnad, ikke minst i den tiden vi er inne i med stort fokus på nettopp renholdet.
- I denne posten er det også vanlig å legge kostnader knyttet til alarm, vakthold, snøbrøyting og vaktmestertjenester. Dette bør inkluderes i faste uunngåelige kostnader som kan kompenseres.

Post 6700 Fremmed tjeneste (regnskap, revisjonshonorar)

- Svært mange av de små virksomhetene er avhengig av hjelp fra sin regnskapsfører eller revisor for å finne rett kompensasjonsgrunnlag, og det må uansett innhentes bekreftelse. Kostnader til dette bør inngå blant de faste uunngåelige på lik linje med regnskapsføring og revisjon.

Tillegg om pensjonsforsikring

Pensjonsforsikring består av to elementer; et spareelement som skal sikre alderspensjon, samt et risikoelement knyttet til uførhet. De fleste bedrifter har i sin pensjonsavtale at medarbeidere som er permittert på grunn av driftsinnskrenkning, skal opprettholde sitt medlemskap i pensjonsordningen. Dette betyr at bedriften fremdeles sitter med de månedlige pensjonskostnadene.

Bedriften har mulighet til å endre avtalen slik at permitterte medarbeidere meldes ut. Dette vil i så fall ha følgende konsekvenser for medarbeideren:

- Tap av pensjonsopptjening i permitteringsperioden
- Opptjent pensjon omgjøres til pensjonskapitalbevis hvor den ansatte selv må dekke forvaltningskostnader
- Tap av uføreforsikring knyttet til fremtidige innskudd om man blir ufør
- Tap av uførepensjon dersom man blir ufør i forsikringsperioden

Et annet alternativ er at bedriftene setter medarbeidere som er i permittert til 0 i lønn. Da vil man ikke melde medarbeideren ut av pensjonsordningen. Konsekvensen for medlemmet blir da:

- Tap av pensjonsopptjening i permitteringsperioden
- Tap av uføreforsikring knyttet til fremtidige innskudd om man blir ufør
- Tap av uførepensjon dersom man blir ufør i forsikringsperioden

Uansett valg vil alternativene medføre alvorlige konsekvenser.